

AMOS PÅ BLEKA DÖDEN I KAMP MOT UTVECKLINGEN

En liten humorell

Det har nu gått en hel mansålder sedan Amos besvärade sig med sina planer för framtiden. Det blev med ens lite lugnare på den fronten när han fick Tilda från Kroklidstorpet på kroken och fick ta hem henne till Bleka döden.

Amos var i sin ungdom utrustad med gott väderkorn på för honom lämpliga kvinnor, men han var noga med urvalet. Han smög sig ofta och länge runt knutarna på Krokliden innan han fick Tilda att förstå vad han egentligen var ute efter.

Det var svårt för Amos i början av sin planeringsperiod, för han bar nämligen på en, kanske två, hemlisar som Tilda inte hade en aning om.

I början av deras något allvarligare förhållande var han mycket rädd om sina hemlisar, men när Tilda började känna samtycke och blev lite mer öppenhjärtig kom han i beråd. Hon avslöjade nämligen vid ett tillfälle att hon hade fyrtio kronor undangömda i klaffbyrån i kammaren och den upplysningen rörde ordentligt om i hans myrstack.

Det Tilda inte visste var att Amos gloria var lite skamfilad och bevarad längst in i hans något rymliga samvete. Hon visste inte att han var lönnbrännare på fritiden hemma på Bleka döden. Hon visste inte heller att han

dagligen gick och grubblade över om han skulle våga avslöja sin hemlis för henne.

Verksamheten var så pass lönsam att han allvarligt funderade på att öppna en liten lönnkrog inne i stallkammaren. Men då måste han låta Tilda få veta sina planer och be henne bidra med dom fyrtio kronorna som hon hade på lut i klaffbyrån. Han behövde fundera minst två gånger över sitt projekt och hur han skulle kunna ro det i land. Det var detta som för dagen satte honom i stort beråd.

Amos avslöjade klokt nog inte sina planer, utan tog sitt förnuft till fånga, som det heter, och började tänka efter före. Han slog det hela helt ur hågen även om det var smärtsamt att börja tänka på en annan framtid, men Tilda var begärlig och måste få gå före alla andra planer. Hemlisarna fick bli kvar i sina gömslen.

Den första stora gemensamma planeringen skedde när de skulle bilda hjonelag. Det kom till i enkelhet och i bästa samförstånd, men snart skulle

det visa sig vilken av dem det var som bestämde var skåpet skulle stå.

Det var nog ingen tvekan om att Tilda hade övertaget och det kunde nog Amos trots allt vara tacksam för. Tilda var bestämd och rapp i både tanke och tunga. Var det något som gick henne emot tvingade hon på Amos och även många andra sina åsikter med en svada i takt som en symaskinsnål.

Av vad alla utomstående kunde bedöma blev äktenskapet lyckligt eftersom Tilda hade fått ta hand om takt-pinnen.

Tilda bestämde från början att hennes sparpengar i klaffbyrån skulle användas för inköp av två griskul-tingar. Den ena skulle bli till mat på bordet, men den andra skulle få växa färdigt till gylta och själv föda fram kul-tingar som skulle säljas. Nu blev det naturligtvis så som Tilda hade bestämt och i sinom tid kom den första kullen kul-tingar fram i stian på Bleka döden.

Amos blev nu med ens upphöjd i rang och värdighet till grishandlare i min-dre skala.

Detta nya näringsfång blev omedelbart minst lika lönsamt som lönnkro-gen skulle ha blivit. Redan andra året hade han en av sina egna kul-tingar klar som galt och förtjänsterna blev då ännu bättre, för då kunde han ju slippa utgiften på en kul-tingpappa.

Den här bisysslan pågick under många år vid sidan om många andra bisysslor. Även Tilda hade sina bisysslor men av lite annan art. Hon doktorerade näm-ligen ofta och gärna med sin fram-gångsrika läkekonst med örter och salvor för in- och utvärtes bruk och blev beryktad och ofta anlita-d för sina goda resultat.

Allt pågick i lugn och ro under många år ända tills vi kom in i den moderna tiden, men då kunde Amos inte hänga med riktigt. Han beklagade tingens ordning i utvecklingen och lät också andra få veta sina åsikter.

Vid ett tillfälle kom han hem till oss och den gången var han uppriktigt uppgiven och ansåg sig leva i fel tid. Det var i det skedet då barnbidraget hade kommit för att stanna.

- Det är inte klokt, sa han. Vi lever i upp och nervända världen! Här har jag gått och stretat i alla år för mina smågrisar och aldrig fått mer än arton kronor för en kul-ting. Nu har jag hört att man ska få arton hundralappar om året för en barnunge! Är detta riktigt klokt, jag bara undrar?

Om jag bara vore lite yngre så skulle jag omedelbart byta ut våran gylta mot två unga käringar i stället. Det vore nått det! Betänk, arton hundra om året för varje unge, det är pengar

det som jag aldrig kommer att få för en kulting! Tänk om det dessutom skulle bli tvillingar! En kulting får jag ju betalt för bara en gång och inte år efter år som det ska bli för en barnunge. Nånstans måste det ha gått snett!

Så gick det fortsatt åtskilliga solvarv även för Amos. Under tiden fick han tillfälle att vänja sig. Men av och till ända från tidernas begynnelse hade det i varje tidsålder alltid kommit något nytt. Inte som Amos till alla delar själv upplevt, men som han i varje fall kände till. Till exempel det där med stenåldern och järnåldern och bronsåldern, men däremot kände han inte till någon guldålder. Men björkrisåldern, den kände han väl och kom ihåg från sin barndom.

Nu på senare tider spökade även bidragsåldern för honom. En del kunde han till nöds förstå och ha fördragssamhet med, men absolut inte till det senaste påfundet med att ge bidrag till den som låter bli att använda en del av sin jord och lägga den i träda.

När Amos kom hem till oss förra gången kom detta på tal och Amos blev upprörd nästan till tårar och tyckte det var en kränkning av hans ädla skrå.

- Tänk dej, sa han! Här har jag kämpat hela mitt liv och fått ont i ryggen av att plocka bort varenda sten som legat ivägen på varje grästuva och åkerlapp bara för att få ut det mesta möjliga av mat till mina gyltor och andra kreatur. Detta har jag fått göra utan bidrag eller ersättning fast jag

har fått kröka min rygg djupare än många andra.

Nu är det annat. Nu ska det vara bidrag till allt i tid och otid både i med och lust! Tänk bara på det vansinniga i att det ska lämnas bidrag till den som låter bli att bruka sin jord till mat! Från mitt perspektiv på livet tycker jag det är både stötande och sårande! Bidrag på bidrag på bidrag!

- Den som inte brukar hela sin jord får arealbidrag!
- Den som inte får in sin säd får skördebidrag!
- Den som får in sin säd får barnbidrag!

Bidrag, bidrag - FY!

Men något kultingbidrag får åtminstone inte jag se så mycket som röken av så länge jag lever, sa Amos lite uppgivet, snöt sig och gick hem till sin Tilda igen.

© Göte Ingelman 2012.

Bildmakare: Bo Hansson